

orden; og (3) fremtiden; samt to separate bibliografier om de to nye ordener.

Trods flere forsøg må jeg tilstå, at jeg nærmest ikke fatter noget af denne rapport. Man kan læse side op og ned og derefter forgæves spørge sig selv, hvad der egentlig står. Det er muligt, at en anden læser vil få et stort udbytte af den, men for mig er det stort set tom snak, syntaktisk tomgang, eller ord-ekvilibrisme. I de senere år er UNESCO ofte blevet beskyldt for at ødsle med sine penge. Hvis denne rapport er typisk for organisationens resultater, er der måske noget om snakken.

Måske er forklaringen på det hele, at Pavlic og Hamelink skal formulere sig forsigtigt for ikke at fornærme nogen. Det tror jeg bestemt heller ikke, de gør! Men man kan også gøre en tekst så afbalanceret, at den til sidst bliver tandløs og intetsigende. Jeg kommer uvilkårligt til at tænke på, at Javier Perez de Cuellar for nogle år siden blev valgt til posten som FNs Generalsekretær, fordi han havde så store diplomatiske evner: Han havde bl.a. skrevet et to-siders dokument om konflikten i Afghanistan, hvor der ikke stod noget som helst.

På overfladen ser rapporten skam meget nydelig ud: Teksten er fuld af tekniske begreber og definitioner, og den er hele vejen forsynet med fodnoter og litterære henvisninger. Men indholdet er det derimod straks mere svært at få øje på.

Hermed ønsker jeg ikke nødvendigvis at sige noget ondt om Den tredje Verdens krav om en ny international økonomisk orden, eller en ny international informationsorden, for konflikten og modsætningerne mellem Nord og Syd er både reelle og påtrængende, men denne rapport skaffer i hvert fald ikke flere tilhængerer til disse krav - hvad den så end måtte gå ud på.

Derfor bliver dette ikke så meget en anmeldelse af Pavlic og Hamelinks *The New International Economic Order*, men snarere en advarsel imod den.

* * *

Multinationale medier - samme menu til hele verden (Columbia som eksempel). Kristian Paludan og Willy Rohde for SFC, 1983. 30 min. farve. Statens Filmcentral.

Men virkeligheden er en anden - Guinea Bissau og den ny informationsorden. Produktion af Willy Rohde for Folkekirken Nødhjælp og Statens Film Central. Instruktion: Kristian Paludan. 25 min. farve.

Kristian Paludan: To film om den nye informationsorden (pjece). Statens Filmcentral 1984 (udleveres gratis ved leje af filmen).

Anmeldt af: Marie Storr-Hansen, adjunkt i dansk og samfundsfag, Stenløse gymnasium.

I de vestlige industrilande får vi for lidt at vide om, hvad der foregår i U-landene - og i U-landene in-formeres befolkningen ikke om det som vedrører dens eget liv. De problemer behandles i to film fra Statens Filmcentral.

Filmene tager et konkret udgangspunkt - de behandler to U-lande med vidt forskellige udviklingsstrategier. I Colombia danner udenlandsk kapital, sociale forskelle og et autoritært politisk styre rammen om en markedsstyret medieoffentlighed. I Guinea Bissau forsøger man at opbygge et socialistisk styre efter Sovjetisk model, hvilket medfører en statslig offentlighed.

Man kan ikke tale om, at befolkningerne i nogen af de to lande får tematiseret deres liv og erfaringer i medierne. I Columbia, fordi Amerikanske reklamer og serier dominerer markedet - i Guinea Bissau, fordi der kun er ressourcer til én avis og én radio (og desuden kan kun ca. 10% af befolkningen læse!). Columbia har en offentlighed - men den er påført udefra, hvorimod Guinea Bissau egentlig ikke har opbygget en offentlighed. Problemet er så, om den kan skabes efter statslig model, hvor hovedformålet indtil videre primært er at oplyse om den ny styre.

Filmene illustrerer godt, at den skæve økonomiske verdensorden har sin parallel i en skæv informationsorden. At den enes titel henviser til den ny informationsorden er dog lidt vidtløftigt. Filmene beskæftiger sig hovedsagelig med de gamle medier: TV og presse. Jeg har set begge film med en 2.g samfundssproglig. Klassen havde netop afsluttet et forløb om Nord-Sydproblemer, men havde ikke beskæftiget sig specielt med Colombia eller Guinea Bissau. Der var enighed om, at Columbiafilmen var den bedste. Det skyldes nok, at den filmisk er den mest spændende. Bl.a. anvendes der en collageagtig form - hvor figurer og tegninger klippes ind i forløbet. Det skaber distance og overblik, og anskueliggør nogle kræfter i samfundsstrukturen: ytringsfriheden er en illusion, for mediekapitalen er tæt sammenvævet med kapitalmagten og den politiske magt. Chefredaktøren fra avisen "El Tiempo" - hvis onkel var Colombias præsident i mellemkrigstiden har en bror, som ejer sodavandsfabrikker, radiostationer og aviser. Filmen gør meget ud af kritikken af nyhedsbureauerne, fordi disse er de egentlige skurke i dannelsen af mediernes skæve verdensbillede. Tvunget som de er til at sælge deres nyhedsvarer, bliver alt det, som ikke falder i vestlig smag sorteret fra.

Det problem støder man også ind i i Guinea Bissau. Filmen viser her, hvor-

dan informationer om det ny styre kommer frem til Danmark 1 år senere - og kun fordi det kan gøres til en historie om et kup. Filmen forvirrede eleverne lidt i starten, fordi de havde svært ved at følge med i baggrunden, men de fik fat i de vigtige pointer f.eks. at det er vigtigt at inddrage befolkningens erfaringer i det stof, medierne formidler. Filmen er fortalt i et roligt tempo - og Jens Nauntoftes speakerstemme fortæller nøgternt om landets udvikling fra portugisisk koloni til socialistisk stat, med alle de problemer det indebærer.

Pjecen bør læses i forbindelse med filmene. Den orienterer fint om baggrunden for de to landes forskellige forhold, sætter tingene ind i en overordnet nord-syd ramme og behandler U-landenes krav til en ny informationsorden. At der også er store forskelle mellem U-lande - hvilket vanskeliggør fremførelsen af krav i enighed - behandles også i pjecen.

Filmene vil egne sig til folkeskolens ældste klasser, gymnasiet samt HF. Man kan bruge dem dels i tilknytning til forløb om nord-sydforhold - dels i forbindelse med medieundervisning generelt. De problemer som rejser sig, når der skal diskuteres medier ift. forskellige gruppers erfaringer og livssammenhænge, kan glimrende behandles med udgangspunkt i nord-syd-problemer.

Preben Sepstrup: The Electronic Dilemma of TV Advertising. Documentation, the Reaction of Business, Cultural consequences and Consumer Implications. Working paper No. 2, January 1986. Handelshøjskolen i Århus.